

วิถีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง* Alcohol Drinking Patterns among Thai Female Workers

ปุนิกา อภิรัชไกรศรี

Punika Apirukkraisri

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Faculty of Social Administration, Thammasat University, Thailand

E-mail: punika5919@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องวิถีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ซึ่งได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระบบคิด ความเชื่อ ค่านิยม และวิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างวิถีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงกับผลกระทบที่มีต่อวิถีชีวิตของแรงงานหญิง โดยมีระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระบบคิด ความเชื่อ ค่านิยมสะท้อนปัจจัยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อพฤติกรรมที่มีความต่อเนื่องและเพิ่มระดับพฤติกรรมให้มีความเข้มข้นมากขึ้น ได้แก่ (1.1) ประสบการณ์การดื่มครั้งแรก (1.2) กลุ่มเพื่อน (1.3) วาระและโอกาสในการดื่ม (1.4) สถานการณ์ปัญหาชีวิตของแรงงานหญิง (2) กระบวนการหล่อหลอมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง 2.1 กระบวนการผลิตซ้ำตามวิถีชีวิตเฉพาะของแรงงานหญิง 2.2 กระบวนการผลิตซ้ำบนฐานโครงสร้างทางสังคม ที่แวดล้อมด้วย “วัฒนธรรมสังคมนิยมการดื่ม” และ (3) วิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง พบกราฟชีวิต 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะที่ 1 วิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงที่มีแนวโน้มระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างถาวร ลักษณะที่ 2 วิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงที่มีแนวโน้มของระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กึ่งถาวร และชั่วคราว ข้อท้าทายของการวิจัยครั้งนี้ คือ “การตรวจจรวจการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตแรงงานหญิงควรมีทิศทางอย่างไร ?”

คำสำคัญ: แรงงานหญิง; วิถีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์; พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

* Received December 9, 2021; Revised January 28, 2021; Accepted January 25, 2022

Abstract

This article is a part of research entitled “the alcohol consumption patterns among Thai female workers”, research grant provided by Center of Alcohol Studies (CAS). The purposes of this research are to study the thinking system, beliefs, values and behaviors of alcohol consumption among Thai female workers, as well as the relationship between female workers' lifestyles of alcohol consumption and its effects on their lifestyles. The research methodology was the Mixed methods research by using the quantitative and qualitative researches.

The research results found that 1) the thinking system, beliefs, and values reflecting factors of alcohol consumption have an effect on continuous behavior and intensity the degree of alcohol consumption. Related factors are (1.1) first drinking experience (1.2) friends group (1.3) agenda and opportunities for drinking (1.4) life and problems related situations. 2) The process of forging alcohol drinking behavior of female workers in relation to (2.1) reproductive process according to specific lifestyles of (2.2) reproduction process based on social structure surrounded by "Socialist drinking culture" and 3) the alcohol-drinking behavior pattern of female workers represents two main patterns of life graphs regarding alcohol drinking characteristics: (3.1) alcohol consumption pattern of female workers with a rather persistent tendency of its behavior and (3.2) alcohol consumption pattern of female workers with the tendency of semi-permanent and temporary behavior of alcohol consumption. The challenge of this research is “How to conduct a break-through on alcohol drinking cycle among Thai female workers and to re-direct and strengthen the quality of life.”

Key words: female workers; alcohol consumption patterns; alcohol consumption behavior

บทนำ

“กลุ่มผู้หญิง” เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ธุรกิจเครื่องดัดแปลงเครื่องจักรกลึงเพื่อเจาะตลาดเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข เผยสถิติการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงของผู้หญิง (2553) ว่า “ผู้หญิงเป็นนักดัดแปลงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65” สะท้อนให้เห็นถึง สถานการณ์การดัดแปลงของผู้หญิงที่เพิ่มขึ้น และยังคงมีการขยายช่องทางในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในการบริโภคเครื่องดัดแปลงอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้สื่อโฆษณาเครื่องดัดแปลงที่เฉพาะสำหรับผู้หญิง การลดขนาดบรรจุภัณฑ์ให้มีขนาดเล็กลง ราคาถูก การผลิตเครื่องดัดแปลงที่มีราคาถูก หาซื้อง่าย เป็นต้น กลุ่มผู้หญิง จึงเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงอย่างแพร่หลายและดัดแปลงเหมือนเป็นกิจวัตรประจำชีวิต อย่างกลุ่มแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มแรงงานหญิง ที่พบข้อมูลเชิงสถิติ จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2550) พบว่า กลุ่มวัยทำงานมีอัตราการดัดแปลงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ร้อยละ 34.4 และ จากรายงานการศึกษาโครงการโรงงานสีขาว ลด ละ เลิกเครื่องดัดแปลง พบว่า ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ร้อยละ 39.2 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเครื่องดัดแปลง และพบว่า กลุ่มตัวอย่างของการศึกษา มีพฤติกรรมเคยดัดแปลงและปัจจุบันยังดัดแปลงอยู่ คิดเป็นร้อยละ 53.2 ซึ่งข้อมูลของกลุ่มแรงงานที่น่าสนใจ คือ บริษัท วาไทยอุตสาหกรรม จำกัด กลุ่มเป้าหมายที่เก็บข้อมูล เป็นผู้หญิงร้อยละ 70.3 เป็นผู้ชายร้อยละ 29.7 พบว่า มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลง ร้อยละ 10.4 และ มีพฤติกรรมเคยดัดแปลงและยังดัดแปลงอยู่ ร้อยละ 42.0 โดยแรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง เนื่องจากเป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทตัดเย็บผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าส่งออก (มูลนิธิเพื่อนหญิง, 2553) จึงสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มแรงงานหญิงเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีพฤติกรรมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลง และมีแนวโน้มที่ 10 พฤติกรรมดังกล่าวจะกลายเป็นวิถี

หนึ่งของการดำเนินชีวิตของกลุ่มแรงงานหญิง ซึ่งค่านิยมที่พบได้ในวิถีชีวิตของผู้หญิงที่มี 1 พฤติกรรม การดัดแปลงเครื่องดัดแปลง เช่น การดัดแปลงเครื่องดัดแปลงเป็นเรื่องปกติ การดัดแปลงเป็นเรื่องของการสร้างสรรค์เพื่อสังคม เป็นต้น เหล่านี้ กลุ่มผู้หญิงที่มีพฤติกรรมการดัดแปลง มักมีทัศนคติเชิงบวกต่อแบบแผนการดัดแปลงเครื่องดัดแปลง (เกียรติพงษ์ อิตุพร, 2550) ซึ่งสถานการณ์และค่านิยมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงของผู้หญิง หมายรวมถึงกลุ่มแรงงานหญิง ภาวะเสี่ยงด้านผลกระทบจากการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงเครื่องดัดแปลง นอกจากส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ด้านสุขภาพ ยังพบว่า ผู้หญิงที่มีพฤติกรรมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงยังมีภาวะเสี่ยงที่มากกว่าผู้ชาย และมีแนวโน้มของพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้น ประกอบภาวะเสี่ยงและผลกระทบกับวิถีการดำเนินชีวิตที่เกิดขึ้น ดังนั้น งานวิจัยเรื่อง วิถีการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงของแรงงานหญิง จึงเกิดขึ้นเพื่อศึกษาสถานการณ์และแนวทางในการพัฒนาวิถีชีวิตของแรงงานหญิงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระบบคิด ความเชื่อ และค่านิยมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงของแรงงานหญิง
2. เพื่อศึกษาถึงวิถีพฤติกรรมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงของแรงงานหญิง
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิถีการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงของแรงงานหญิงกับผลกระทบที่มีต่อวิถีชีวิตของแรงงานหญิง

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed methods research) ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มแรงงานกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของ Yamane เพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการศึกษา จากจำนวนประชากร 132,253 คน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ จำนวน 1,519 คน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการเก็บข้อมูลหลังจากที่มีการจัดเก็บและจัดทำข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำฐานข้อมูลมาวางแผนทางในการเก็บข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง ซึ่งมีการดำเนินการศึกษาโดยแบ่งจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึกเฉพาะราย (In-depth Interviews) จำนวนพื้นที่ละ 10 คน รวมกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาจำนวน 30 คน และ การสัมภาษณ์เจาะกลุ่มเชิงลึก (Focus Group) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มๆ ละ 15 - 20 คน ซึ่งดำเนินการกระบวนการกลุ่ม 6 กลุ่ม (พื้นที่ละ 2 กลุ่ม) คิดเป็น 120 คน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบมิติเชิงสาเหตุที่นำไปสู่การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ภายใต้กระบวนการหล่อหลอมทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ที่สะท้อนระดับพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงทั้งระดับพฤติกรรมถาวร ระดับกึ่งถาวร และระดับพฤติกรรมชั่วคราว ที่ฉายให้เห็นถึง กราฟชีวิตของแรงงานหญิงที่มีพฤติกรรมการตี และแนวโน้มในอนาคตของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานหญิงให้ผ่านพ้นเงื่อนไขการต้องตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ สู่การหลุดพ้นจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้อย่างแท้จริง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ จากผลการศึกษาถึง ปัจจัยการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ครั้งแรก และปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่มีความต่อเนื่องและเพิ่มระดับพฤติกรรมให้มีความเข้มข้นมากขึ้น

1.1 ปัจจัยการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ครั้งแรก เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวตนของแรงงานหญิง ได้แก่ ความเชื่อ ทศนคติ ที่ทำให้เกิดความอยากรู้ อยากลอง ซึ่งถือเป็นเหตุปัจจัยสำคัญที่พบได้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ กับ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การถูกเพื่อนชักชวน วิถีชีวิตตามบริบทเชิงวัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล หรือวิธีการผลิตเครื่องตีแอลกอฮอล์ตีกันเองตามครัวเรือน เหล่านี้ ถือเป็นสาเหตุเชิงโครงสร้างทางสังคมที่ซึ่มลึกอยู่ในวิถีชีวิตของแรงงานหญิงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการถูกเพื่อนชักชวน คิดเป็นร้อยละ 46.51 รองลงมา มีสาเหตุจากการอยากรู้อยากลอง คิดเป็นร้อยละ 42.41 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ปัจจัยที่มี

ผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกของแรงงานหญิง มักกล่าวถึง “ความอยากรู้ อยากลอง เพื่อนชวน” แต่นัยยะที่แฝงไว้ในคำกล่าวของแรงงานหญิง พบว่า “ความอยากรู้ อยากลอง เป็นปัจจัยภายใน” ได้รับจากบริบทแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอก เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม วิถีชุมชน กลุ่มเพื่อน ฯลฯ เป็นกลไกของกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ ความอยากรู้อยากลองเหล่านี้ เกิดจากทัศนคติ ความเชื่อ ที่ว่า “การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ สังคมนิยมกัน” ที่ผ่านกระบวนการหล่อหลอมทางสังคม ได้แก่

(1) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่มีบิดา พี่ชาย น้องชาย ที่ดื่ม แต่แรงงานหญิงบางกรณีก็มีการตั้งคำถามกับพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกผู้หญิงในครอบครัวเช่นกัน

(2) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่สืบทอดผ่านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีเทศกาลต่างๆ เหล่านี้ เป็นตัวแปรสำคัญของจุดเริ่มต้นพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ที่ทำให้ผู้หญิงได้มีโอกาสทดลองดื่มหรือเรียกว่า “ดื่มเป็น”

(3) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงเริ่มต้นเรียนรู้จาก “วิธีการดื่มเหล้า ทำยาต้องดื่มเอง” ประเด็นนี้เป็นประเด็นหนุนเสริมที่สำคัญที่มีผลทำให้แรงงานหญิง มีทัศนะว่า “เป็นเรื่องวิถีชีวิตปกติ” จึงมีโอกาสมองรสนาติการดื่ม

ปัจจัยหนึ่งของการดื่มครั้งแรกของแรงงานหญิง คือ “สังคมเพื่อน หรือ แรงงานหญิง มักกล่าวถึงจุดเริ่มต้นการการดื่มด้วยคำว่า “เพื่อนชวน” เป็นปัจจัยภายนอกที่สนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ในครั้งแรกของแรงงานหญิง ซึ่งเป็นปัจจัยการมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อเนื่องของแรงงานหญิงอีกด้วย กล่าวคือ ความอยากรู้ อยากลอง เป็นภาวะที่แรงงานหญิงต้องการการตอบสนองความต้องการ ฉะนั้น กลุ่มเพื่อน จึงเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงชักชวนกันดื่ม

อีกทั้งยังพบว่า วิถีชีวิตของแรงงานที่ทำงานในโรงงาน เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการดื่มครั้งแรกของแรงงานหลายกรณี โดยมักเริ่มต้นดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ของบริษัท สังคมเพื่อนในโรงงานชวน หรือบางกรณีกล่าวว่า “อยู่ที่บ้านกับพ่อแม่ไม่สามารถดื่มได้ แต่พอมาทำงานที่โรงงาน ชีวิต อิสระ มีเพื่อนฝูง ก็เลยลองดื่ม” นอกจากนี้ ยังพบปัจจัยภายนอกที่ส่งเสริมให้เกิดทัศนคติ ความเชื่อ และพัฒนาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีระดับการดื่มที่มีความเข้มข้นมากขึ้น ได้แก่ วิถีชีวิตเชิงวัฒนธรรม

1.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความต่อเนื่องและเพิ่มระดับความเข้มข้นของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความต่อเนื่องในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง พบปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) ประสบการณ์การดื่มครั้งแรก (2) กลุ่มเพื่อน (3) วาระและโอกาสในการดื่ม (4) สถานการณ์ปัญหาชีวิตของแรงงานหญิง กล่าวคือ

(1) ประสบการณ์การดื่มครั้งแรก ถือว่ามีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงในครั้งต่อไป จากการศึกษา พบว่า แรงงานหญิงที่มีประสบการณ์การดื่มครั้งแรกที่ดี เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีรสชาติดี ซึ่งส่วนใหญ่แรงงานหญิงที่มีการดื่มต่อเนื่องนั้น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรก มีรสชาติหวาน เช่น เหล้าแดงผสมโค้ก Spy สาโท กระแช่ เหล้าเถื่อนผสมน้ำแดง เป็นต้น และพบว่า มัก

ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีตีกีรเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่หากประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มครั้งแรกไม่ดี เช่น เมามากจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ หรือ ถูกเพื่อนมอม ฯลฯ บางกรณีไม่ดื่มต่อ และปฏิเสธการดื่ม หรือ บางกรณีพบเจอประสบการณ์ในชีวิตจากสมาชิกในครอบครัวดื่มจนเกิดปัญหา ก็ไม่ดื่มมีพฤติกรรมการดื่มต่อเนื่อง ฯลฯ

(2) กลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงเป็นลำดับแรก ดังเห็นได้จาก อันดับที่ 1 พฤติกรรมการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดื่มเพื่อสร้างสัมพันธ์ เชื่อมสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง คิดเป็นร้อยละ 39.91 และอันดับที่ 3 ดื่ม เพราะชอบพูดคุยพบปะเพื่อนฝูง คิดเป็นร้อยละ 25.90 ตามลำดับ หรือจากการเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พบว่า แรงงานหญิงนักศึกษา มักนิยมดื่มกับกลุ่มเพื่อน เช่น วันหยุด หลังเลิกงาน เพื่อที่จะได้มีโอกาสคุยกัน แลกเปลี่ยนสาระทุกข์สุขดิบ ก่อนที่เข้าที่พัก ฯลฯ ดังนั้น กล่าวได้ว่า สังคมเพื่อน ถือเป็นปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง

(3) วาระและโอกาสในการดื่ม เป็นปัจจัยหนึ่ง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เป็นอันดับที่ 2 ดื่มตามเทศกาล คิดเป็นร้อยละ 34.19 รองจากดื่มเพื่อสร้างสัมพันธ์ เชื่อมสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง แรงงานหญิงหลายกรณีไม่ได้ดื่มเป็นประจำ แต่มักดื่มตามวาระพิเศษ เช่น งานวันเกิดเพื่อน งานเลี้ยงบริษัท งานเทศกาล อย่าง สงกรานต์ งานบวช งานแต่งงาน ฯลฯ

(4) สถานการณ์ปัญหาชีวิตของแรงงานหญิง ซึ่งถือว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มของแรงงานหญิงทั้งในมิติของการดื่มต่อเนื่อง และเพิ่มระดับตีกีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นมากขึ้น จากการศึกษาทั้งจากเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการตอบแบบสอบถาม พบว่า ปัญหาแรกที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง คือ ปัญหาครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 28.91 รองลงมา ปัญหาความรัก คิดเป็นร้อยละ 25.59 และ ปัญหาการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 23.63 ตามลำดับ ซึ่งแรงงานหญิงใช้พื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนถึงเรื่องราวชีวิตของตนเอง โดยเรื่องที่แรงงานหญิงมักระบายกับเพื่อนขณะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 27.99 รองลงมา ปัญหาการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 26.52 และ เรื่องปัญหาความรัก คิดเป็นร้อยละ 23.76 ตามลำดับ ทั้ง 3 ปัญหา จึงถือเป็นปัจจัยหนุนเสริมให้แรงงานหญิงเพิ่มระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีความเข้มข้นมากขึ้นตามสภาพของสถานการณ์ที่แรงงานหญิงเผชิญ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า แรงงานหญิงที่มีพฤติกรรมการดื่มนั้น ดื่มเพื่อพบปะเพื่อนฝูงและมีพื้นที่ในการระบายเรื่องราวชีวิตมากกว่าการดื่มเพื่อให้เพื่อนยอมรับ

ดังนั้น จากการศึกษาเหตุปัจจัยของพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า มีปัจจัยภายใน ได้แก่ ทศนคติ ความเชื่อ ระบบคิด เป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นจากปัจจัยภายนอกให้เกิดความอยากรู้ อยากลอง โดยปัจจัยภายนอก ถือเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม หรือกระบวนการหล่อหลอมทางสังคมให้แรงงานหญิงที่มีพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ เลือกตัดสินใจแสดงพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งปัจจัยภายนอกที่พบ ได้แก่ ครอบครัว สังคมเพื่อน บริบทเชิงวัฒนธรรมที่ยอมรับในวิถีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยความต่อเนื่องของพฤติกรรมและระดับความเข้มข้นของพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์การดื่ม (ครั้งแรก) สังคมเพื่อน (ลักษณะของกลุ่มเพื่อน) สถานการณ์ปัญหาในชีวิต

(กับความสามารถในการจัดการปัญหา) และ วาระโอกาส นำไปสู่การแสดงผลการติดตามเครื่องตีม แอลกอฮอล์ 3 ระดับ ได้แก่ พฤติกรรมการตีมค่อนข้างถาวร พฤติกรรมการตีมกึ่งถาวร และพฤติกรรมการตีมชั่วคราว

ประการที่ 2 กระบวนการหล่อหลอมพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง เป็นกระบวนการผลิตซ้ำพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ซึ่งจากการศึกษา พบว่า กระบวนการผลิตซ้ำพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ แบ่งเป็น 2 กระบวนการหลัก ๆ ได้แก่

2.1 กระบวนการผลิตซ้ำตามวิถีชีวิตเฉพาะของแรงงานหญิง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทัศนคติ ระบบคิด ความเชื่อ สภาพการดำเนินชีวิต การมีครอบครัว ที่สามารถกล่าวถึง การถูกกดขี่ทางสังคมด้วย บทบาทหน้าที่ของความเป็นแม่ และภรรยา ที่ต้องแบกรับภาระทั้งพื้นที่ครอบครัว และพื้นที่ทางเศรษฐกิจ การทำมาหากิน หรือบางกรณีต้องตกอยู่ในสถานภาพแม่เลี้ยงเดี่ยว หรือหาทางออกในชีวิตไม่ได้ความรัก การทำงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ การเผชิญปัญหา และความสามารถในการจัดการปัญหา หมายรวมถึงสภาพจิตใจ เช่น ความวิตกกังวล ความเครียด ความกดดัน ฯลฯ เหล่านี้เป็นกระบวนการผลิตซ้ำตามวิถีชีวิตเฉพาะของ แรงงานหญิงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์กลายเป็น “วิถีชีวิต” กล่าวคือ แรงงานหญิงที่มี พฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องและมีระดับความเข้มข้นของพฤติกรรมการตีมเครื่องตีม แอลกอฮอล์ที่ค่อนข้างถาวร มักประสบปัญหาครอบครัว การหย่าร้าง หรือถูกกดขี่ด้วยบทบาทของความเป็น ผู้หญิงมานานจนไม่ได้เรียนรู้การมีสังคมเพื่อนฝูง จนกระทั่งเข้ามาทำงานในโรงงาน ประกอบทัศนคติทางสังคม ที่มองว่า “หญิงชายสามารถตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้เหมือนกัน”

2.2 กระบวนการผลิตซ้ำบนฐานโครงสร้างทางสังคม ที่แวดล้อมด้วย “วัฒนธรรมสังคมนิยมการตีม” เกิดขึ้นในชีวิตของแรงงานหญิง ตลอดจนบริบทแวดล้อมทางกายภาพ เครื่องตีมแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่หาซื้อได้ ง่าย ทั้งบริเวณรอบโรงงาน หอพัก หมายรวมถึงสถานบันเทิง สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ไม่ได้เป็นข้อจำกัดสำหรับ แรงงานหญิง ดังเห็นได้จาก ข้อมูลเชิงสถิติ พบว่า ส่วนใหญ่สถานที่ที่นิยมไปตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ คือ หอพัก อพาร์ทเมนต์ บ้านพักส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 51.81 รองลงมา สถานเริงรมย์ สถานบันเทิง ร้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 40.66 ตามลำดับ ประกอบกับ บริบทแวดล้อมทางชีวภาพ ในที่นี้คือ กลุ่มเพื่อนฝูง สังคมเพื่อนมีพฤติกรรมการตีม สะท้อนให้เห็นถึง เพื่อนมีอิทธิพลต่อการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของแรงงาน กระบวนการหล่อหลอมของการผลิตซ้ำพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง สะท้อนให้เห็นถึง สภาพของชีวิตแรงงานหญิงที่มีภาวะเสี่ยงต่อสุขภาวะชีวิตต่อไป

ประเด็นที่ 3 ผลกระทบจากพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ : กราฟชีวิตของพฤติกรรมการ ตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ซึ่งผลกระทบจากการพฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของ แรงงานหญิง กล่าวคือ

3.1 ผลกระทบต่อตนเอง พบว่า แรงงานหญิงถูกลวนลามจากการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ คิดเป็น ร้อยละ 15.39 ทั้งยังพบว่า พฤติกรรมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ส่งผลให้ถูกล่วงละเมิดทาง เพศจากผู้ตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 7.92 ตามลำดับ อีกทั้งพบว่า พฤติกรรมการตีมเครื่องตีม แอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ทำให้ประสบอุบัติเหตุทางถนน คิดเป็นร้อยละ 78.72 ซึ่งมีระดับความรุนแรงจาก

ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย รักษาเบื้องต้นด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 56.15 รองลงมา ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย เข้ารับการรักษาจากสถานพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 29.90 และ ได้รับบาดเจ็บขา แขนหัก กระแทกกระเเทือนทางสมอง คิดเป็นร้อยละ 8.31 ตามลำดับ

3.2 ผลกระทบต่อครอบครัว พบว่า แรงงานหญิงที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัวมากขึ้นหรือทะเลาะกันมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 25.67 รองลงมา ทำให้ครอบครัวไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 24.10 และ ทำให้ครอบครัวมีเวลาให้กันน้อยลง คิดเป็นร้อยละ 21.51 ตามลำดับ อีกทั้งยังพบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงกับความรุนแรงในครอบครัว ทำให้ทะเลาะวิวาทกับบุคคลในครอบครัวจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 18.75 ซึ่งมีความถี่ของพฤติกรรมทะเลาะวิวาทกับบุคคลในครอบครัวเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.68 และมีแรงงานหญิงส่วนหนึ่งที่มีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทกับบุคคลในครอบครัวอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกครั้งที่ตั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.32 ตามลำดับ โดยระดับความรุนแรง ส่วนใหญ่มีปากเสียงเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 77.98 รองลงมา มีปากเสียงและทำร้ายร่างกายแต่ไม่ถึงขั้นเข้าโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 13.15 และ มีปากเสียงและทำร้ายร่างกายได้รับบาดเจ็บจนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแต่ไม่นอนโรงพยาบาลคิดเป็นร้อยละ 7.34 ตามลำดับ ทั้งนี้พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ แรงงานหญิงมีพฤติกรรมลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันเนื่องมาจากการมีครอบครัวและการมีบุตร ซึ่งพบข้อมูลเชิงสถิติ ส่วนใหญ่การมีครอบครัวส่งผลต่อพฤติกรรมลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.81 และการมีบุตรของแรงงานหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.31 ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพและเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้แรงงานหญิงมีพฤติกรรมลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับกึ่งถาวรหรือชั่วคราว นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุสนับสนุนแรงงานหญิงที่มีบุตรพฤติกรรมลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สาเหตุส่วนใหญ่เนื่องจากภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 36.44 รองลงมา ต้องเป็นแบบอย่างสำหรับบุตร คิดเป็นร้อยละ 25.08 และ ต้องเลี้ยงดูบุตร มีเวลาให้บุตรมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.17 ตามลำดับ

3.3 ผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยเจริญพันธุ์ของผู้หญิง พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงส่งผลสุขภาพและประสบปัญหาด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 25.00 นอกจากนี้ ประเด็นที่น่าสนใจ แรงงานหญิงบางกรณีมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะตั้งครรภ์ คิดเป็นร้อยละ 5.55 ซึ่งช่วงอายุการตั้งครรภ์ของแรงงานหญิงที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะตั้งครรภ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขณะตั้งครรภ์ ในช่วงอายุการตั้งครรภ์ระหว่าง 0-3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 78.18 รองลงมา ช่วงอายุการตั้งครรภ์ระหว่าง 4-6 เดือน คิดเป็น ร้อยละ 16.36 และช่วงอายุการตั้งครรภ์ระหว่าง 7-9 เดือน คิดเป็นร้อยละ 3.64 ตามลำดับ

3.4 ผลกระทบต่อการทำงาน พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้แรงงานหญิง มีปัญหาทั้งนายจ้างอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 20.32 และ เคยขาดงานอันเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 35.72 ตามลำดับ ตลอดจนส่งผลต่อการทำงานล่วงเวลา (OT) คิดเป็นร้อยละ 39.11 ตามลำดับ

3.5 ผลกระทบต่อภาวะทางเศรษฐกิจ แรงงานหญิง เห็นว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลให้ภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 80.38

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย “วิถีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง”ตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การอภิปรายผลการศึกษาถึง ระบบคิด ความเชื่อ และค่านิยมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง สาเหตุสำคัญที่ทำให้มีพฤติกรรมการดื่ม ได้แก่ (1) ดื่มเพื่อสร้างสัมพันธ์ เชื่อมสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง (2) ดื่มตามเทศกาล (3) ดื่มเพราะชอบพูดคุยพบปะเพื่อนฝูง ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า สาเหตุที่ส่งผลให้มีพฤติกรรมการดื่มที่ต่อเนื่องมากที่สุด คือ เรื่องปัญหาครอบครัว รองลงมา สาเหตุจากเรื่องปัญหาความรัก และสาเหตุจากเรื่องปัญหาการทำงาน ตามลำดับ และพบว่า สาเหตุของการหยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง เนื่องจากมีครอบครัว รองลงมาเนื่องจากการมีบุตร และเนื่องจากภาระหนี้สิน ตามลำดับ

2. การอภิปรายผลการศึกษาถึง วิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง พบว่า พฤติกรรมหลังจากหยุดหรือลดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชั่วคราวและกลับมาดื่มอีกของแรงงานหญิง ผู้ตอบแบบสอบถามในเขตพื้นที่เป้าหมายทั้งหมด พบว่า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมลดปริมาณการดื่มและดื่มเฉพาะเทศกาล และมีพฤติกรรมการดื่มเฉพาะวันหยุด ตามลำดับ ซึ่งพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยังนำไปสู่พฤติกรรมอื่น ๆ ได้แก่ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการเล่นการพนัน พฤติกรรมการเล่นหวย พฤติกรรมการเล่นแชร์ พฤติกรรมการแต่งตัวและซื้อเครื่องสำอางมากขึ้น พฤติกรรมการออกไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามสถานบันเทิง สถานเริงรมย์ ร้านอาหาร ทำให้คุณต้องซื้อเสื้อผ้ามากขึ้น และพฤติกรรมการถูกจับเวลาออกไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามสถานบันเทิง สถานเริงรมย์ และร้านอาหาร

3. การอภิปรายผลการศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงกับผลกระทบที่มีต่อวิถีชีวิตของแรงงานหญิง พบว่า วงจรชีวิต ผลกระทบ และแนวโน้มของพฤติกรรมของแรงงานหญิง ที่วงจรการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้นอยู่กับสถานะการถูกกดทับจากบริบทแวดล้อมทางสังคม (ปัจจัยภายนอก) ที่มีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก ทักษะคิด (ปัจจัยภายใน) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงจึงเป็นช่องทางหนึ่งของชีวิตได้มีพื้นที่ระบายความรู้สึก การปลดปล่อยชีวิตให้เป็นอิสระ รู้สึกถึงการมีพื้นที่ส่วนตัว แต่ทั้งนี้สถานการณ์ดังกล่าวทำให้แรงงานหญิงตกอยู่สถานะการของการถูกกดทับลงไปอีก นำไปสู่การได้รับผลกระทบที่มากขึ้น

องค์ความรู้การวิจัย

บทความจากการวิจัยครั้งนี้พบองค์ความรู้ 2 องค์ความรู้ ได้แก่

1. องค์ความรู้ที่ว่าด้วยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับระดับความเข้มข้นของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความต่อเนื่องและเพิ่มระดับความเข้มข้นของพฤติกรรม สามารถวิเคราะห์ระดับพฤติกรรม 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 พฤติกรรมการดื่มค่อนข้างถาวร ระดับที่

2 พฤติกรรมการดื่มกึ่งถาวร และระดับที่ 3 พฤติกรรมการดื่มชั่วคราว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ 4 ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ดังตาราง

ตาราง

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดื่มเครื่องดื่ม

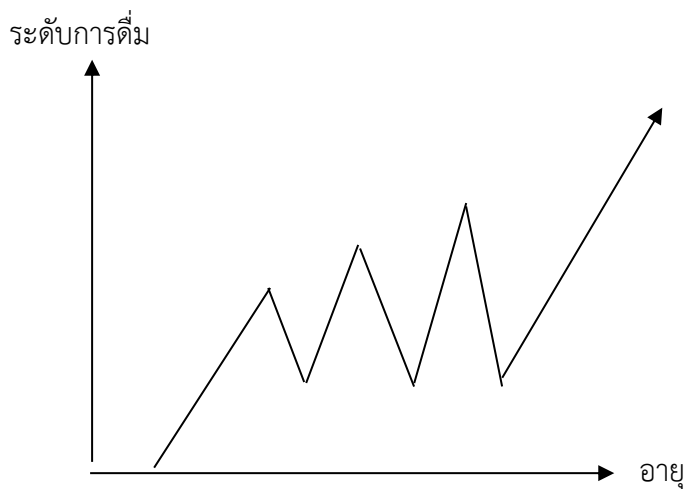
แอลกอฮอล์กับระดับความเข้มข้นของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัยการดื่ม ระดับ พฤติกรรม การดื่ม	ประสบการณ์การดื่ม (ครั้งแรก)	สังคมเพื่อน (บริบทแวดล้อม)	สถานการณ์ปัญหาในชีวิตกับ ความสามารถในการจัดการ ปัญหา	วาระโอกาส
ค่อนข้างถาวร	ประสบการณ์การดื่ม ครั้งแรก สร้าง ความรู้สึกที่ดี	เพื่อนดื่ม	สถานการณ์ในชีวิตมีแนวโน้ม เป็นลบ , ความสามารถในการ จัดการปัญหาน้อย หากทางออก ไม่ได้	ดื่มทุกวาระ
กึ่งถาวร	ประสบการณ์การดื่ม เฉย ๆ , ดื่มเป็น เคย ๆ	เพื่อนดื่ม แต่มี ความสามารถในการ ปฏิเสธ	สถานการณ์ในชีวิตอาจจะเป็น ลบ หรือ บวกก็ได้ แต่มี ความสามารถในการจัดการ กับสถานการณ์ปัญหา , มี ทางออก	บางครั้ง ตาม วาระสำคัญ
ชั่วคราว (ส่วนใหญ่เป็นผู้ ได้รับผลกระทบ)	ประสบการณ์การดื่ม ครั้งแรกไม่ดี	เพื่อนดื่ม แต่มี ความสามารถในการ ปฏิเสธ หรือกลุ่ม เพื่อนไม่ค่อยดื่ม หรือ สมาชิกในครอบครัวมี คนดื่ม	สถานการณ์ในชีวิตค่อนข้าง บวก หรือ แม้เป็นลบ แต่ไม่ทำให้ ความสำคัญกับการใช้เหล้า เป็นทางออก	บางครั้ง ตาม วาระสำคัญ

2. องค์ความรู้เกี่ยวกับกราฟชีวิตของแรงงานหญิงที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ ผลกระทบสะท้อนถึง วงจรการดื่มและแนวโน้มของวิธีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้แรงงานหญิงเพิ่มและลดระดับความเข้มข้นของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถวิเคราะห์กราฟชีวิตวิธีการดื่มของแรงงานหญิง ได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะกราฟชีวิตที่ 1 วิธีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง และแนวโน้มระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างถาวร

แผนภาพที่ 1
วิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง
ที่มีแนวโน้มพฤติกรรมการดื่มค่อนข้างถาวร

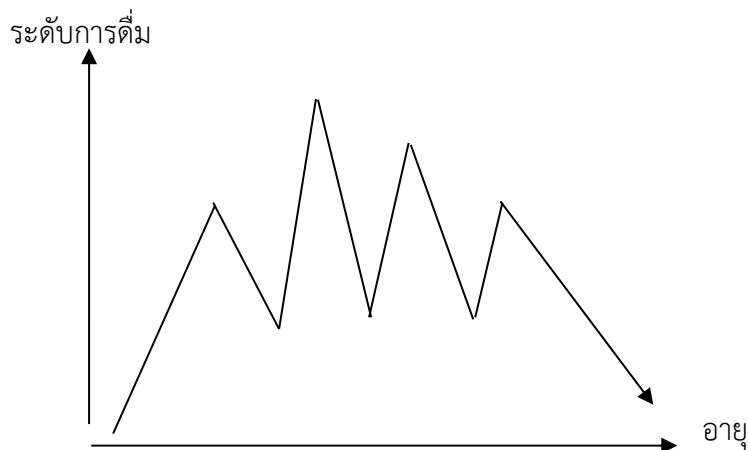

จากกราฟชีวิต พบว่า ช่วงชีวิตที่มีสถานการณ์ก่อกวนภัยอันตราย ความรู้สึกของแรงงานหญิง เช่น ปัญหาครอบครัว ความรัก ฯลฯ ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะสูงขึ้นตามไปด้วย แต่หากช่วงชีวิตที่สถานการณ์ชีวิตคลี่คลายลง ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะลดลงตามลำดับ ทั้งนี้พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีแนวโน้มค่อนข้างถาวร หากความสามารถในเผชิญปัญหาและการจัดการปัญหา การมีทางออกในชีวิตของแรงงานหญิงสามารถจัดการได้ ประกอบกับบริบทแวดล้อมทางสังคมเป็นสังคมนิยมการดื่ม เช่น สังคมเพื่อนที่นิยมการดื่ม ฯลฯ เป็นแรงกระตุ้นผลักดันให้เกิดพฤติกรรมการดื่มที่เพิ่มระดับความเข้มข้นขึ้นตาม แนวโน้มของพฤติกรรมอาจจะมีความถาวร

ลักษณะกราฟชีวิตที่ 2 วิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง และแนวโน้มของระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กึ่งถาวร และ ชั่วคราว

แผนภาพที่ 2

วิถีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิง
ที่มีแนวโน้มของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กึ่งถาวร และ ชั่วคราว

จากกราฟชีวิต พบว่า พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กึ่งถาวร หรือ ชั่วคราว เป็นลักษณะพฤติกรรมที่ดื่มไม่ต่อเนื่อง ดื่มเฉพาะวาระสำคัญ และมีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งพบว่าลักษณะของแรงงานหญิงที่มีพฤติกรรมการดื่มเช่นนี้ ประสบการณ์การดื่มไม่ดี มีทักษะการปฏิเสธ และประเด็นสำคัญที่พบ คือ ครอบครัวและการมีบุตรของแรงงานหญิงมีผลต่อการลดปริมาณการดื่มลง ด้วยเหตุผล เช่น ภาระที่ต้องดูแลบุตร การเป็นตัวอย่างให้กับบุตร ปัญหาสุขภาพหลังคลอด ฯลฯ เหล่านี้ มีผลให้พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานหญิงลดลง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานหญิง ดังนี้

1. ควรจะสร้างและพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้และเข้าใจชีวิตตนเองของแรงงานหญิง และควรมีการพัฒนาสภาพการทำงานและสภาพการจ้างงานให้ดีขึ้น
2. ควรจะปรับเปลี่ยนและพัฒนางานสภาพแรงงานและแรงงานสัมพันธ์ ที่เน้นเสริมสร้างคุณภาพชีวิตแรงงานหญิงให้มากขึ้น
3. ควรจะพัฒนาโรงงาน ให้เป็น “โรงงาน คือ ชุมชนของแรงงาน” กล่าวคือ แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างถิ่น วิธีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบอย่างรอบด้าน การปรับสร้างโรงงานเป็นชุมชนสร้างสรรค์ชีวิต ถือเป็นกลไกการเฝ้าระวังภาวะเสี่ยงของแรงงานหญิง และสำคัญส่งผลกระทบต่อสมรรถภาพในการทำงานที่ดีของแรงงาน/ลูกจ้าง เช่น การจัดตั้งศูนย์สวัสดิภาพแรงงานในโรงงาน ศูนย์การจัดบริการพิเศษสำหรับแรงงานในด้านต่างๆ การจัดบริการเฉพาะสำหรับแรงงานหญิง ทั้งนี้ควรจะเป็นความร่วมมือกันจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การผลักดันให้มีกฎหมาย นโยบายเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. ควรจะมีการผลักดันนโยบาย มาตรการ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพแรงงานหญิงโดยตรง โดยเน้นการคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิภาพแรงงานหญิงโดยเฉพาะ

บรรณานุกรม

- กมลลา วัฒนพร. (2550). สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายจังหวัด พ.ศ.2550. กรุงเทพมหานคร.
- โครงการสุราสากล. “บทความแปลพิเศษเรื่อง โอกาสสุดท้ายในการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.” <www.oro.open.ac.uk/19809/>. กันยายน 2549.
- จิรนนท์ แก้วกล้า. (2548) การทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. กรุงเทพมหานคร.
- บัณฑิต ไพศาล และคณะ. (ม.ม.ป.). ความจำเป็น หลักการและแนวทางการควบคุมการบริโภคและปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. กรุงเทพมหานคร.
- พระไพศาล วิสาโล. (2537) ประวัติศาสตร์การบริโภคสุราในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ดีไซน์ จำกัด.
- มูลนิธิเพื่อนหญิง. (2548). พัฒนาการเครือข่ายชุมชนลดเหล้าลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- มูลนิธิเพื่อนหญิง. (ม.ป.ป.). รายงานพัฒนาการเครือข่ายบ้านคำกลาง ต.โนนหนามแท่ง อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ ศูนย์ประสานการช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กอำนาจเจริญ โครงการลดเหล้า:ลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก.
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.). (2550). สถานภาพการบริโภคสุรา พ.ศ.2550. กรุงเทพมหานคร
- สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา. “คดีอาญาที่มีผู้เสียหายเป็นผู้หญิงและเด็ก ปี 2543-2545.” <<http://www.gdrif.org/vawdata/vaw/01.htm>>. มกราคม 2550.
- สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา. “ภัยทางเพศจากรายงานของหนังสือพิมพ์รายวัน 5 ฉบับ ปี 2543-2547.” <<http://www.gdrif.org/vawdata/vaw/04.htm>>. มกราคม 2550.
- สมบัติ ตรีประเสริฐสุข. (ม.ม.ป.). สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา : ผลกระทบต่อสุขภาพและการดูแลรักษา. กรุงเทพมหานคร,
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.). “คนไทยดื่มหนักแค่ไหน.” <www.thaihealth.or.th/news.php?id=2929>. กันยายน 2549.
- สุรศักดิ์ ไชยสงค์. (2553). การประชุมวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่ 6 : สุราในโลกเสรี. นนทบุรี: บริษัท เดอะกราฟิก ซิสเต็มส์ จำกัด.
- สุวรา แก้วนัย และคณะ. (2553). เคล็ดไม่ลับ : การจัดทำมาตรการลด ละ เลิกเหล้าในชุมชน. กรุงเทพมหานคร.